EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 14.11.2005
KOM(2005)571 lõplik

2005/0224(CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

Makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale

(SEK(2005)1449)

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Komisjon teeb ettepaneku anda Gruusiale makromajanduslikku finantsabi toetuse vormis, eesmärgiga toetada valitsuse majandusreformikava ja aidata riigil vähendada välisvõlga, parandades sellega riigi välist ja maksupoliitilist jätkusuutlikkust keskmise pikkusega ajavahemikus.

Kavandatud makromajanduslik finantsabi on ajaliselt piiratud, täiendab Bretton Woodsi institutsioonide, kahepoolsete rahastajate ja Pariisi Klubi antavat toetust, ja sõltub eelkõige Rahvusvahelise Valuutafondi toetatava vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamise programmi rakendamise edukusest. Abi andmine toimub ajal, mil ELi ja Gruusia suhted on liikumas sügavama integratsiooni faasi tänu Gruusia kaasamisele Euroopa naabruspoliitika tegevuskavva.

- **Üldine taust**

Pärast 2003. aasta novembri Rooside revolutsiooni käivitus Gruusias ulatuslik majanduse reformiprotsess, mille eesmärgiks oli elavdada majanduskasvu, parandada ettevõtluskeskkonda ja vähendada vaesust. Suurt rõhku on pandud korruptsioonivastasele võitlusele ja õigusriigi põhimõtete tugevdamisele.

Hoolimata seni saavutatud edust, seisab Gruusia jätkuvalt silmitsi märkimisväärse jooksevkonto puudujäägiga ning suure võla ja SKT suhtarvuga, mis küll pidevalt väheneb, kuid kujutab endast siiski suurt koormust eelarvele. Praegune jooksevkonto puudujääk peaks 2005. aastal prognooside kohaselt suurenema ligikaudu 12%ni SKTst (7,6% 2004. aastal), seda tänu suurele impordinõudlusele seoses torujuhtme ehitamise ja muude investeerimisprojektidega, enne kui see 2006. aastal taas 7%ni langeb. Oodatavad erastamistehingud võivad kaasa tuua märkimisväärse erakapitali sissevoolu suurenenud jooksevkonto puudujäägi rahastamiseks. Valitsussektori välisvõlg ja riiklikult garanteeritud võlg nominaalväärtuses ligikaudu 1,85 miljardit USD, mis 2004. aasta lõpus võrdus 36%ga SKTst, on suhteliselt stabiilne. Riigi sisevõlg, mis koosneb riigi võlakirjadest ja võlast Gruusia riigipanga ees, oli 2004. aastal 9% SKTst. Intressid ja tagasimaksed moodustasid 2004. aastal 13% valitsemissektori kuludest, võrdudes 2,5%ga SKTst. Maksmata sisevõlad, mis enne Rooside revolutsiooni moodustasid peaaegu 5 protsenti SKTst, saavad eeldatavasti makstud 2006. aasta lõpuks.

2004. aastal oli SKT reaalkasv 6,2% ja eeldatavasti kasvab see 2005. aastal 8,5%ni (võrreldes eelmise aastaga oli SKT kasv 2005. aasta esimesel poolel 6,8%). Kuna aja jooksul võib praegune gaasijuhtme ehitamisega kaasnev positiivne mõju väheneda, tuleb kindla majanduskasvu toetamiseks järgida struktuurireforme. Aastainflatsioon on mõnevõrra kasvanud, jõudes 2004. aasta lõpus 7,5%ni. 2005. aastal on riigi eesmärgiks saavutada aasta lõpus inflatsioonimääraks 7 protsenti. See nõuab valitsemissektori kulutuste hoolikat planeerimist, lisaks riigipanga kohustusele pidada kinni piisavalt rangest rahanduspoliitikast.

Eelarve täitmine paranes 2004. aastal märkimisväärselt, kuid 2005. aastaks on

kavandatud pisut ekspansiivsem rahanduspoliitika. 2004. aastal õnnestus valitsusel suurendada maksutulu muljetavaldava 4 protsendipunkti võrra SKTst (14,5%lt 18,2%ni SKTst), mis peegeldab Gruusia valitsuse märkimisväärset korruptsioonivastasust. Selle tulemusel oli valitsemissektori ülejääk kohustuste alusel 2,3% SKTst, kassapõhiselt tõi tasumata kulutuste maksmine kaasa 0,2%lise puudujäägi. 2005. aastaks on kavandatud suur kulutuste kasv eeldatavate erastamistulude taustal. Valitsemissektori puudujääk suureneb eeldatavasti 4,8%ni SKTst kassapõhiselt. Investorite usalduse suurenemise tõttu on riigivõlakirjade tootlus rohkem kui 50%lt 2003. aasta lõpus vähenenud ligikaudu 10%ni.

Struktuurireformid keskendatakse ärikliima parandamisele, valitsemissektori puudujäägile sarnaneva energiasektori puudujäägi vähendamisele ja vaesuse vastu võitlemisele. Uus ajakohastatud maksuseadustik, mis jõustus 2005. aasta jaanuaris, oli uue valitsuse üks esimesi reforme, mille eesmärk oli ärikliima parandamine. Koostamisel on uus tolliseadustik ja käsil on ka litsentsisüsteemi muutmine. Riigiametnike arvu on taaselustatud reformide käigus oluliselt vähendatud, sillutades sellega teed kõrgematele palkadele avalikus sektoris. Jätkub laiaulatuslik erastamisprotsess, mis hõlmab ka maad ja järele jäänud suurt tööstusomandit. Energiasektori tehnilise ja rahandusliku elujõulisuse taastamine on arvatavasti kõige raskem probleem, mis veel lahendada tuleb. Valitsemissektori kahjudele sarnanevad energiasektori kahjud on hinnanguliselt 4,5% SKTst. Kuna allpool elatusmiinimumi elavate inimeste osakaal pole 52,5%lt vähenenud, on vaesuse vähendamine valitsuse sotsiaalkaitse-, tervishoiu- ja haridusvaldkonna reformikava põhieesmärk, ning toetub majanduslike põhialuste paranemisele. Eelmine valitsus esitas Gruusia vaesuse vähendamise strateegia (majandusarengu ja vaesuse vähendamise programm) IDA ja IMF juhatustele 2003. aasta septembris.

Euroopa naabruspoliitika kontekstis on vajalik ELi ja Gruusia suhete süvenemine tihedama majandusliku integratsiooni kaudu. Gruusia ja ELi vahel kokkulepitav Euroopa naabruspoliitika tegevuskava peab eelduste kohaselt hõlmama ka makromajanduslikku stabiilsust, meetmeid investeerimiskliima parandamiseks ning seadusandlikku ja regulatiivset ühtlustamist ELiga prioriteetsetes valdkondades.

Rahvusvahelise Valuutafondi juhatus kiitis 2004. aasta juunis vaesuse vähendamise ja majanduskasvu toetamise vahendi raames heaks uue kolme aasta pikkuse programmi summas 98 miljonit Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikut. Seejärel leppisid Pariisi Klubi võlausaldajad 2004. aasta juulis kokku Gruusia kahepoolse riikliku võla ümberstruktureerimises vastavalt Houstoni tingimustele. Pariisi Klubi kokkuleppe tulemusel konsolideeriti kahepoolsed riiklikud võlad, mis Gruusia oli endale võtnud enne 1999. aasta novembrit ja mis koosnesid hilinenud maksetest ja laenuvõlgnevustest, mille maksetähtaeg langes vahemikku 2004. aasta juunist 2006. aasta detsembrini. Rahvusvahelise üldsuse toetus Gruusia uuele valitsusele oli suur ka 2004. aasta juunis toimunud rahastajate konverentsil, mida juhtisid ühiselt Euroopa Komisjon ja Maailmapank. Rahastajate konverentsil lubas komisjon abi kogusummas 125 miljonit eurot, kaasa arvatud soovituslik summa 35,5 miljonit eurot makromajandusliku finantsabina 2005./2006. aastaks kokkuleppel ELi liikmesriikidega.

Ajavahemikul 1998–2004 andis ühendus Gruusiale erakorralist finantsabi, mis koosnes 110 miljoni euro suurusest laenust (mis maksti välja 1998. aasta juunis pärast seda, kui Gruusia oli ühendusele tasunud maksevõlad summas 131 miljonit eurot) ja toetusest

kogusummas 65 miljonit eurot (millest 2004. aasta lõpuks oli eraldatud ja välja makstud vaid 31,5 miljonit). Selle perioodi põhiosa jooksul ei olnud Gruusia ametiasutustel toimivat rahastamiskokkulepet Rahvusvahelise Valuutafondiga või ei täitnud nad konkreetseid EÜ tingimusi struktuurireformide osas, kui IMFi toetusprogramm juba käivitunud oli. Kuni Rooside revolutsioonini novembris 2003 ei soosinud poliitiline olukord reforme. Selle tulemusel ei olnud komisjonil võimalik antava abi toetuskomponenti kavakohaselt eraldada ja seega on Gruusia võlg ühenduse ees (85,5 miljonit eurot) endiselt suurem, kui erakorralise finantsabi ettevalmistamise ajal kavandatud.

Pärast poliitilise režiimi muutust 2003. aasta lõpus alustas uus valitsus põhjalikku kohandamis- ja reformiprogrammi. Valitsuse majanduspoliitilise tegevuskava peamised komponendid on eelarve stabiliseerimine ja usaldusväärne riigi rahanduse juhtimine, avaliku halduse ümberkorraldamine ja reformimine, erastamise taashoogustamine ja energiasektori taastamine. Otsustavalt on asutud võitlema korruptsiooni ja maksudest kõrvalehoidumisega. Alates jaanuarist 2005 kehtib uus liberaalne maksuseadustik ja valitsus kavandab ka edasisi meetmeid ärikliima parandamiseks. Kiire majanduskasv ja aeglane inflatsioon on taganud makromajandusliku stabiilsuse. Selline reformimeelsus on soodne ka vaesuse vähendamise strateegia rakendamise seisukohast. Arvestades üldise majanduspoliitilise keskkonna nimetatud kiiduväärseid arenguid, peab komisjon kohaseks anda Gruusiale 33,5 miljoni euro suuruse sidumata toetussumma ümberplaneerimise teel toetuste vormis makromajanduslikku finantsabi.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Nõukogu 17. novembri 1997. aasta otsus, millega antakse erakorralist finantsabi Armeeniale ja Gruusiale (97/787/EÜ).

Nõukogu 20. märtsi 2000. aasta otsus, millega muudetakse erakorralise rahalise abi andmisega Armeeniale ja Gruusiale seotud otsust 97/787/EÜ eesmärgiga laiendada seda Tadžikistanile (2000/244/EÜ).

Käesolev ettepanek, millega kehtestatakse uus õiguslik alus Gruusiale antavale makromajanduslikule finantsabile, hõlmab 130 miljoni suurusest kogusummast Gruusiale eraldatud (artikli 1 lõige 3, mida on muudetud otsusega 2000/244/EÜ) 65 miljonist euro suurusest toetussummast sidumata ja väljamaksmata 33,5 miljoni euro suuruse toetussumma ümberplaneerimist.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

EL–Gruusia suhted on tänu Gruusia kaasamisele Euroopa naabruspoliitikasse jõudmas sügavama integratsiooni faasi. Ühenduse toetus Gruusiale makromajandusliku finantsabivahendi kaudu aitaks tugevdada kahepoolseid suhteid ajal, mil Euroopa naabruspoliitika tegevuskava, mille üle hetkel läbirääkimised käivad, jõuab rakendusfaasi. Nähakse ette, et alates 2007. aastast on Euroopa naabrus- ja partnerlusvahend Gruusiale kättesaadav, võimaldades abi anda ka eelarvetoetuse vormis. Makromajandusliku finantsabi vahendit kasutatakse aga vahepealsel ajal ja selle eesmärgiks on keskmise tähtajaga võlgade jätkusuutlikkuse parandamine ja

valitsuse reformiprogrammi toetamine.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

2004. aastal taotlesid Gruusia ametiasutused EÜlt makromajanduslikku lisafinantsabi. Komisjoni talitused on käesoleva komisjoni ettepaneku ettevalmistamisel olnud ühenduses ametiasutuste ja Rahvusvahelise Valuutafondiga, et arutada abiga seotud tingimusi. Komisjon on enne ettepaneku esitamist konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega. Pärast nõukogu otsuse vastuvõtmist sõlmivad komisjoni talitused Gruusia ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumi, et panna üksikasjalikult paika abi rakendamise tingimused.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Kuna makromajanduslik finantsabi on poliitikal põhinev vahend, sobib see eriti hästi toetama Gruusia valitsuse jõupingutusi välisvõla ja maksuvõla jätkusuutlikkuse parandamisel lühikeses kuni keskmise pikkusega ajavahemikus.

Andes edaspidigi toetuste vormis makromajanduslikku finantsabi, toetab ühendus jätkuvalt Gruusia majanduslikke reformikavasid. Lühiajalises perspektiivis aitab makromajanduslik finantsabi ametiasutustel parandada Gruusia välismajandusseisundit, vähendades riigi netovõlga ühenduse ees. Keskmise pikkusega ajavahemiku jooksul toetab makromajanduslik finantsabi välisvõla ja maksuvõla jätkusuutlikkust, ergutades ametiasutusi rakendama asjakohaseid makromajanduslikke ja struktuuripoliitikaid.

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Ühendus annab Gruusiale toetuste vormis makromajanduslikku finantsabi kahe aasta jooksul. Abi antakse ajavahemikul 2006–2007 vähemalt kahes osas ja see sõltub i) meetmekogumi rakendamisest, mille osas jõutakse kokkuleppele koos valitsusega, ja ii) Rahvusvahelise Valuutafondi toetatava majandusprogrammi rahuldavast rakendamisest Gruusia poolt. Toetusmaksed on seotud ka ühenduse võla varase tagasimaksmisega Gruusia poolt. Abi haldab komisjon, kes lepib ametiasutustega kokku konkreetse majanduspoliitika ja toetuse osamaksete väljamaksmise finantstingimused. Arvestada tuleb erisätteid pettuste ja muu eeskirjade rikkumise ärahoidmiseks vastavalt finantsmäärusele.

- **Õiguslik alus**

Asutamislepingu artikkel 308.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Ettepanek tehakse ühenduse ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Abi on täielikult kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi poolt juba seatud eesmärkidega vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamise programmi raames. Toetuse osamaksete väljamaksmisega seotud tingimuste puhul kavatseb komisjon keskenduda piiratud arvule valdkondadele, sealhulgas eelkõige avaliku sektori finantshaldusele.

Pärast Gruusiale antava erakorralise finantsabi rakendusperioodi lõppu planeeritakse abisumma ümber ja seetõttu jääb see eelmises õiguslikus aluses sätestatud ülemmäära piiresse. Gruusiale kahepoolsete võlausaldajate ja muude rahvusvaheliste rahastajate poolt antud abi arvestades peetakse seda ühenduse jaoks kohaseks koormuse jagamiseks.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusakt(id): muu.

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el:

Makromajandusliku finantsabivahendi raammääruse puudumise tõttu on nõukogu asutamislepingu artikli 308 alusel tehtud ajutised otsused ainsad seda abi käsitlevad õigusaktid.

4) MÕJU EELARVELE

33,5 miljonit eurot eelarverealt 01 03 02 01 „Makromajanduslik abi Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia partnerriikidele”

5) TÄIENDAV TEAVE

- **Läbivaatamine/muutmine/ajalise piirangu seadmine**

Ettepanek sisaldab ajalist piirangut.

2005/0224(CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU OTSUS

Makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 308,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,[1]

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[2]

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega 97/787/EÜ[3] antakse erakorralist finantsabi Armeeniale ja Gruusiale pikaajaliste laenude ja toetustena.

(2) Nõukogu otsusega 2000/244/EÜ,[4] millega muudetakse otsust 97/787/EÜ, antakse erakorralist finantsabi Tadžikistanile ja pikendatakse abi rakendusperioodi Armeenia ja Gruusia puhul aastani 2004.

(3) Gruusia puhul pole abi eesmärke veel täies ulatuses saavutatud riigi mitterahuldava majanduspoliitilise keskkonna tõttu rakendusperioodi põhiosa jooksul.

(4) Seetõttu eraldati ja maksti 65 miljoni euro suurusest toetuseraldisest erakorralise finantsabina välja ainult 31,5 miljonit eurot.

(5) Gruusia praegune valitsus on võtnud endale sihiks majanduse stabiliseerimise ja struktuurireformid, mida Rahvusvaheline Valuutafond toetab kolmeaastase programmiga vaesuse vähendamise ja majanduskasvu toetamise vahendi raames, mis kogusummas 98 miljonit Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikut kiideti heaks 4. juunil 2004. Seejärel leppisid Pariisi Klubi võlausaldajad 2004. aasta 21. juulil kokku Gruusia kahepoolse riikliku võla ümberstruktureerimises vastavalt Houstoni tingimustele.

(6) 16. juunil 2004 Brüsselis peetud rahastajate konverentsil leidis Gruusia uus valitsus rahvusvaheliselt üldsuselt laialdast toetust.

---

1 ELT C […], […], lk […].
2 ELT C […], […], lk […].
3 EÜT L 322, 25.11.1997, lk 37.
4 EÜT L 77, 28.3.2000, lk 11.

(7) 2004. aasta juunis kiitis Maailmapank heaks 24 miljoni USA dollari suuruse reformide toetamise programmi (RSC) ning jätkab Gruusia toetamist riikidevahelise partnerluse strateegia alusel vaesuse vähendamise toetusmeetmete kaudu.

(8) Gruusia valitsus on kinnitanud oma kavatsust pidada kinni ühenduse võla varajase tagasimaksmise kohustusest, eesmärgiga parandada võla jätkusuutlikkust.

(9) Kuna EÜ–Gruusia suhete arendamise aluseks on Euroopa naabruspoliitika, mille eesmärk on tagada sügavam majanduslik integratsioon, peetakse ühenduse toetust valitsuse majandusreformiprogrammile asjakohaseks.

(10) Erakorralise finantsabi sidumata toetussummaga võrdse summa eraldamine, mis toetaks riigi majandusreforme ning aitaks vähendada välisvõlga, on ühenduse asjakohane panus vaesuse vähendamise ja majanduskasvu toetamise strateegiate rakendamisel Gruusias.

(11) Et tagada käesoleva makromajandusliku finantsabiga seotud ühenduse finantshuvide tõhus kaitse, peab Gruusia ette nägema kohased meetmed antud abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja muu eeskirjade eiramise ärahoidmiseks ja selle vastu võitlemiseks, samuti komisjonipoolse kontrollimise ja kontrollikoja poolt läbi viidavate auditite toimumise.

(12) Komisjoni talitused koos nõuetekohaselt volitatud ekspertidega viisid oktoobris 2004 Gruusia rahandusministeeriumis ja Gruusia Keskpangas läbi raharingluse ja halduskorra hindamise, et teha kindlaks, kas on olemas usaldusväärse finantsjuhtimise mehhanismid.

(13) Abitoetuse andmine ei piira eelarvepädeva institutsiooni volitusi.

(14) Komisjon on enne ettepaneku esitamist konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega.

(15) Asutamislepingus ei nähta käesoleva otsuse vastuvõtmiseks ette muid volitusi peale artiklis 308 sätestatute,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ühendus annab Gruusiale otsetoetuste vormis makromajanduslikku finantsabi maksimumsummas 33,5 miljonit eurot, eesmärgiga toetada majandusreforme ja aidata riigil parandada võla jätkusuutlikkust.

2. Ühenduse finantsabi andmist haldab komisjon, konsulteerides majandus- ja rahanduskomiteega ja järgides täielikult Rahvusvahelise Valuutafondi ja Gruusia vahel sõlmitud kokkuleppeid.

3. Ühenduse finantsabi antakse kaheks aastaks alates esimesest päevast pärast käesoleva otsuse jõustumist. Kui olukord seda nõuab, võib komisjon pärast majandus- ja rahanduskomiteega konsulteerimist siiski otsustada abiperioodi pikendada maksimaalselt ühe aasta võrra.

Artikkel 2

1. Komisjonil on volitused pärast majandus- ja rahanduskomiteega konsulteerimist Gruusia valitsusega kokku leppida abiga seotud majanduspoliitikas ja finantstingimustes ning sätestada need vastastikuse mõistmise memorandumis. Nimetatud tingimused peavad olema vastavuses artikli 1 lõikes 2 sätestatud kokkulepetega.

2. Ühenduse abi rakendamise ajal kontrollib komisjon ühenduse käesoleva makromajandusliku abi seisukohast oluliste raharingluse, halduskorra ja sisemiste ja väliste kontrollimehhanismide usaldusväärsust Gruusias.

3. Komisjon kontrollib regulaarselt, et valitsuse majanduspoliitika oleks kooskõlas käesoleva abi eesmärkidega ja et kokkulepitud majanduspoliitikast ja finantstingimustest peetaks kinni.

4. Toetussumma makstakse Gruusiale vähemalt kahes osas, seni kuni toetusesaaja netovõlg ühenduse ees on vähenenud reeglina vähemalt sama palju.

Artikkel 3

1. Vastavalt artikli 2 lõikele 4 makstakse esimene osa toetusest välja Rahvusvahelise Valuutafondi poolt vaesuse vähendamise ja majanduskasvu toetamise vahendi raames toetatava majandusprogrammi rahuldava rakendamise alusel; teine ja mis tahes järgnevad toetusmaksed tehakse Rahvusvahelise Valuutafondi toetatava majandusprogrammi ja komisjoniga artikli 2 lõike 1 alusel kokku lepitud muude meetmete rahuldava rakendamise alusel ja mitte varem kui ühe kvartali möödudes eelmise toetusmakse tegemisest.

2. Raha kantakse Gruusia Keskpanka. Rahaülekande lõppsaaja on Gruusia rahandusministeerium.

Artikkel 4

Käesoleva abi rakendamine toimub vastavalt Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse sätetele ja selle rakenduseeskirjadele. Gruusia valitsusega sõlmitavas vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatakse Gruusia võetavad asjakohased meetmed käesoleva abiga seotud pettuse, korruptsiooni ja mis tahes muu eeskirjade eiramise vältimiseks ja selle vastu võitlemiseks. Samuti sätestatakse memorandumis komisjoni, kaasa arvatud Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) poolne kontrolltegevus, kuna mõlemal on õigus kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi läbi viia, ning vajadusel Euroopa Kontrollikoja poolt läbi viidav kohapealne audit.

Artikkel 5

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule vähemalt kord aastas enne septembrit aruande, milles sisaldub hinnang käesoleva otsuse rakendamise kohta eelnenud aastal.

Artikkel 6

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.*

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

ÕIGUSAKTILE LISATAV FINANTSSELGITUS

Poliitikavaldkond: Jaotis 01 – Majandus- ja rahandusküsimused

Tegevus: 03 – Rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused

MEETME NIMETUS: MAKROMAJANDUSLIK FINANTSABI GRUUSIALE

1. EELARVERIDA(-READ) + RUBRIIK(RUBRIIGID)

01 03 02 01 "Makromajanduslik abi Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia partnerriikidele"

2. ÜLDNÄITAJAD

2.1. Kogueraldis meetmele (B osa): miljonit eurot kulukohustusteks

42 050 miljonit (2005); see summa sisaldab esialgset eelarvet (24 200 miljonit eurot) ja ettevalmistatavat siseülekannet (17 850 miljonit eurot)

2.2. Kohaldamisaeg:

Algusaasta: 2005, lõpuaasta: 2007

2.3. Üldine mitmeaastane kulude esialgne eelarvestus:

(a) Kulukohustuste assigneeringute/maksete assigneeringute kava (rahaline sekkumine) *(vt punkti 6.1.1)*

Miljonites eurodes (kolm numbrikohta pärast koma)

	2005	2006	2007			Kokku
Kohustused	33,500					33,500
Maksed		19,000	14,500			33,500

(b) Tehniline ja haldusabi ning toetuskulud *(vt punkti 6.1.2)*

Kohustused		0,050	0,050			0,100
Maksed		0,050	0,050			0,100

Vahesumma a+b						
Kohustused	33,500	0,050	0,050			33,600
Maksed		19,050	14,550			33,600

(c) Personali- ja muude halduskulude üldine rahaline mõju *(vt punktid 7.2 ja 7.3)*

Kohustused/ maksed		0,165	0,165			0,330

KOKKU a+b+c						
Kohustused	33,500	0,215	0,215			33,930
Maksed		19,215	14,715			33,930

2.4. Vastavus finantsplaneeringule ja finantsperspektiivile

Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule

2.5. Rahaline mõju tuludele

Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele

3. EELARVE TUNNUSJOONED

Kulu liik		**Uus**	**EFTA osamakse**	**Kandidaatriikide osamaksed**	**Finantsperspektiivi rubriik**
Mittekohustuslik	Liigendatud	EI	EI	EI	**Nr 4**

4. ÕIGUSLIK ALUS

Asutamislepingu artikkel 308

5. KIRJELDUS JA PÕHJENDUSED

5.1. Vajadus ühenduse sekkumise järele[5]

5.1.1. Taotletavad eesmärgid

Kavandatava abi eesmärgiks on toetada majandusreforme ning aidata Gruusial vähendada oma netovõlga ühenduse ees, parandades seega võlasuhet ja finantsilist jätkusuutlikkust keskmise pikkusega ajavahemikul. Abi täiendab rahvusvahelistest finantsinstitutsioonidest ja kahepoolsetelt rahastajatelt saadavaid vahendeid.

5.1.2. Eelhindamisega seoses rakendatavad meetmed

2004. aasta septembris viisid komisjoni talitused läbi eelhindamise, mida ajakohastati 2005. aasta juulis.

[5] Täpsema teabe saamiseks vaata eraldi selgitavat märkust.

5.1.3. Pärast järelhindamist rakendatavad meetmed

Ühenduse poolt Gruusiale antava finantsabi järelhindamist pole veel toimunud. Armeeniale antud samalaadse abi hiljutine hindamine näitab, et hoolimata abi positiivsest mõjust võla jätkusuutlikkusele lühikeses perspektiivis pole selle pikaajalisem mõju struktuurireformidele nii selge. Need järeldused nõuavad EÜ poliitiliste tingimuste keskendamist väiksemale hulgale võtmereformide, mida kogu rakendusperioodi vältel saab adekvaatselt jälgida ja mille suhtes saab pidada aktiivset poliitilist dialoogi.

5.2. Kavandatav tegevus ja eelarvelise sekkumise korraldus

Abi antakse otsetoetusena summas 33,5 miljonit eurot (rahastatakse üldeelarvest), mis makstakse välja vähemalt kahes osas. Väljamaksed sõltuvad Gruusia ja Rahvusvahelise Valuutafondi vahel vaesuse vähendamise ja majanduskasvu vahendi raames kokku lepitud kehtiva kolmeaastase korra rahuldavast elluviimisest. Enne iga osa välja maksmist kontrollivad komisjoni talitused koostöös siseriiklike ametiasutuste ja Rahvusvahelise Valuutafondi töötajatega, kas nimetatud korda järgitakse.

Lisaks lepib komisjon Gruusia ametiasutustega kokku hulgas konkreetsetes poliitilistes tingimustes, mida tuleb täita enne teist ja järgnevaid väljamakseid. Need tingimused on kooskõlas Gruusia ja Rahvusvahelise Valuutafondi vahel sõlmitud kokkulepetega.

Toetus makstakse välja ainult siis, kui Gruusia on oma võlga ühenduse ees aegsasti tagasi maksnud. Võla tagasimaksete täpsed summad, mis lepitakse ametiasutustega kokku vastastikuse mõistmise memorandumis, peaksid reeglina olema vähemalt sama suured, kui toetusmaksete summad.

5.3. Täitmisviisid

Abi rakendatakse komisjonipoolse tsentraliseeritud otsejuhtimise teel, kasutades koosseisulisi töötajaid.

6. FINANTSMÕJU

6.1. Kogu rahaline mõju B-osale - (kogu planeerimisperioodi jooksul)

Toetuse kogusumma suurus võrdub Gruusiale nõukogu otsuste 97/787/EÜ ja 2000/244/EÜ alusel antud erakorralise finantsabi sidumata osaga. Seetõttu ei ületata käesolevas ettepanekus eelmises õiguslikus aluses sätestatud üldist ülemmäära.

6.1.1. Rahaline sekkumine

Kulukohustused miljonites eurodes (kolm numbrikohta pärast koma)

Jaotus	2005	2006	2007				Kokku
Toetusmaksed Gruusiale	33,500						33,500
KOKKU	33,500						33,500

6.1.2. Tehniline ja haldusabi, toetuskulud ja IT-kulud (kulukohustuste assigneeringud)

	2005	2006	2007				Kokku
1) Tehniline ja haldusabi							
2) Toetuskulud:							
a) uuringud (tegevushinnang)		0,050	0,050				0,100
b) ekspertide koosolekud							
c) informatsioon ja publikatsioonid							
KOKKU		0,050	0,050				0,100

7. MÕJU PERSONALILE JA HALDUSKULUD

7.1. Mõju inimressurssidele

Abi haldamisega seotud ülesandeid täidetakse vajaduse korral töötajaid ümber paigutades ja komisjoni töötajate arvu ei suurendata.

Ametikoha liigid		Tegevust juhtima määratud personal, kasutades olemasolevaid ja/või lisaressursse		Kokku	Meetmest tulenevate ülesannete kirjeldus
		Alaliste ametikohtade arv	Ajutiste ametikohtade arv		
Ametnikud või ajutised töötajad	A B C	1/3		1/3	Nt vastastikuse mõistmise memorandumite ja toetuslepingute koostamine, ametiasutuste ja rahvusvaheliste finantseerimisasutustega suhtlemine, välisekspertidega suhtlemine seoses tegevuse hindamisega, kontrollkäikude tegemine, komisjoni personali aruannete koostamine, komisjoni menetlused seoses abi haldamisega
Muud inimressursid					
Kokku		1/3		1/3	

7.2. Inimressursside üldine rahaline mõju

Inimressursi liik	Summa (€)	Arvutamismeetod *
Ametnikud Ajutised töötajad	30 500	1/3 x keskmine aastakulu A*5 – A*12 astme ametnikule
Muud inimressursid (täpsustada eelarverida)		
Kokku	30 500	

Summad on kogukulud kaheteistkümne kuu kohta.

7.3. Tegevusest tulenev muu halduskulu

Eelarverida (number ja rubriik)	Summa (€)	Arvutusmeetod
Kogueraldis (jaotis A7)		
A0701 – Lähetused	10 000	Kaks lähetust aastas kahele inimesele
A07030 – Koosolekud	125 000	Teenuslepingu hinnanguline kogumaksumus 250 000 eurot
A07031 – Kohustuslikud komisjonid [1]		
A07032 – Mittekohustuslikud komisjonid [1]		
A07040 – Konverentsid		
A0705 – Uuringud ja konsultatsioonid		
Muud kulud (täpsustada)		
– Järelhindamine		
Infosüsteemid (A-5001/A-4300)		
Muud kulud – A osa (täpsustada)		
Kokku	135 000	

Summad on kogukulud kaheteistkümne kuu kohta.

[1] Täpsustada komisjoni liik ja rühm, kuhu see kuulub.

I.	Kokku aasta kohta (7.2+7.3)	165 500 eurot
II.	Tegevuse kestus	2 aastat
III.	Tegevuse kogukulud (I x II)	331 000 eurot

8. JÄRELTEGEVUS JA HINDAMINE

8.1. Järeltegevuse korraldus

Abi on makromajanduslikku laadi ja selle struktuur on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi poolt toetatava majandusprogrammiga. Seire toimub vaesuse vähendamise ja majanduskasvu suurendamise programmi ja vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitavate konkreetsete reformimeetmete rakendamise edukuse alusel. Ametiasutused peavad regulaarselt andma aru teatud näitajate kohta.

Komisjoni talitused jälgivad jätkuvalt avaliku sektori finantshaldust ka pärast käesoleva ettepaneku ettevalmistamise käigus läbi viidud raharingluse ja halduskorra hindamist. Euroopa Komisjoni delegatsioon Gruusias esitab regulaarselt aruandeid teemadel, mis on abi jälgimise seisukohast olulised. Komisjoni talitused on tihedas kontaktis Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapangaga.

8.2. Planeeritud hindamise korraldus ja ajakava

Kavandatavas nõukogu otsuses on ette nähtud Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatav iga-aastane aruanne, mis sisaldab hinnangut selle toimingu rakendamisele.

Lisaks kavandatakse abi sõltumatu järelhindamise läbiviimist komisjoni või selle nõuetekohaselt volitatud esindajate poolt pärast rakendusperioodi lõppu.

9. PETTUSEVASTASED MEETMED

Komisjoni talitused on paika pannud praegu toimuva raharingluse ja halduskorra hindamise programmi kõigis ühenduselt makromajanduslikku finantsabi saavates kolmandates riikides, et täita Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust. Arvesse võetakse ka kõiki Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga asjaomaste aruannete järeldusi.

Komisjoni talitused koos nõuetekohaselt volitatud välisekspertidega viisid oktoobris 2004 Gruusia rahandusministeeriumis ja Gruusia Keskpangas läbi raharingluse ja halduskorra hindamise. Ülevaade hõlmas valdkondi, nagu juhtimisstruktuur ja -korraldus, vahendite haldamine ja kontroll, infotehnoloogiaalane turvalisus, sise- ja välisauditi valmidus, sõltumatus keskpangast. Hindamise tulemusel selgus, et rahandusministeeriumi usaldusväärse finantsjuhtimise raamistik on tõhus eelarvekontrolli osas, kuid vajab tõhustamist ja arendamist eelarveorganisatsioonide sisekontrolli ja sise- ja välisauditi vallas. Gruusia Keskpanga usaldusväärse finantsjuhtimise raamistik on tõhus.

Kavandatav Gruusiale antava makromajandusliku finantsabi õiguslik alus sisaldab sätet pettuste ennetusmeetmete kohta. Need meetmed on üksikasjalikumalt kirjeldatud vastastikuse mõistmise memorandumis. Kavakohaselt on abiga seotud poliitilised tingimused, mille eesmärgiks on tõhususe, läbipaistvuse ja vastutuse suurendamine.

Makromajandusliku abi suhtes kohaldatakse komisjoni vastutusel kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimisprotseduure, eelkõige Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoja poolt.